

Чудасія на балконі

Михайло Слабошпицький

Ми живемо аж на дев'ятому поверсі білого будинку, що стоїть над самісінькою Русанівською затокою. Вийду я на балкон, гляну ліворуч, гляну праворуч — і там, і там бачу, як купаються хлопці, як ловлять рибу, і геть усю затоку бачу. А ще видно острів на Дніпрі, укритий деревами, а далі, за Дніпром,— червоні дахи будинків, трамваї, автобуси і лінію метро, яка вискакує з-під землі, і по ній пропливають поїзди...

Мабуть, у всьому Києві ніде немає кращого місця, аніж це, де виріс наш будинок. Як добре, що ми саме в ньому одержали квартиру!

Отже, живемо ми в цьому будинку, у цій квартирі, і в нас на балконі завжди хтось живе. То голуби поселяться і цілими днями про щось між собою туркотять. То зграя горобців вицвірінькує. А то довго хрупотів морквою в клітці кролик, якого мені подарували в бабусиному селі. Привіз його зовсім маленького, а коли вже осінь настала і довелося віддавати кролика назад у село, бо взимку буде холодно йому тут, то став він великий, мов кіт.

А цієї весни почалася на нашому балконі справжня чудасія. Стояв там у нас фанерний ящик із землею. Мама збиралася в нього квіти посадити.

Якось вона вийшла на балкон, щоб поприбирати після зими. Коли, чую, гукає мене.

— Це твоя робота? — запитує і не каже, про що.

— Яка?.. Де?..— дивуюся я, бо цього року ще й не виходив туди — то морози, то дощі; що я там робив би?

А мама показує в ящику, у землі, ямку. І де вона могла взятися? А в тій ямці — справжнісіньке яйце. Тільки на куряче й трохи не схоже. Бо крапельинками всіяне і менше, аніж ті, що ми купуємо на базарі.

— То це хіба не ти його сюди поклав? — ніяк не могла повірити мама.

— Та, звичайно ж, не я! — хотів навіть було розсердитися.

Але ту сердитість мою уже перебила цікавість: а й справді, звідки воно?

І не голубине, і не горобине. Таж і ніколи голуби з горобцями в нас на балконі не неслися.

А вже ввечері ми все знали. То — дика качка. Справжнісінька дика качка! Вона сиділа в ящику і зовсім не боялася того, що ми дивимося у вікно на неї. Коли я відчинив двері і вийшов на балкон, качка не полетіла, а спокійнісінько глянула на мене. Я хотів доторкнутися до неї, але мама не дозволила.

— Не чіпай,— каже,— хай вона звикає до нас...

Отож я й не чіпав качку. Тільки заглядав у ямку, коли її не було в ящику. Там насподі вона настелила сухого листя. А на ньому вже з'явилося друге яйце, третє, четверте...

Потім їх стало аж дев'ятеро. Попритулялися одне до одного, мов живі істоти.

Що ж вона з ними робитиме? Мабуть, каченят висиджуватиме... Невже в нас на

балконі будуть живі каченята?

Даремно я сумнівався. Так воно й сталося. Одного ранку ми почули з балкона писк і вереск. Глянули туди — аж там повзають пухнасті жовті каченятка. Такі гарні й кумедні. Та все тицяються дзьобиками то в ящик, то в стінку, то у свою маму. Мовби шукають чогось.

Коли ми відчинили двері, каченята полізли до кімнати. А качка з балкона сердито засичала на них, щоб верталися назад. Та вони її не слухалися. Мабуть, вона їх ще встигне виховати.

Ми стали годувати каченят крихтами хліба й дрібно нарізаними шматочками яблук. Вони глтали все підряд.

— Мов із голодного краю вирвалися,— сміялася мама.

Качка дозволяла нам годувати своїх дітей, тільки сичала сердито, якщо ми брали котресь на руки. Мабуть, боялася, щоб ми їх не забрали в неї назовсім. Начебто ми не розуміємо, що такого робити не можна!

А каченята росли та й росли і стали такими голосними, що всі сусіди знали тепер про них і часто приходили до нас подивитися на жителів балкона. Їхня мати зовсім спокійно терпіла людей. Ніхто з сусідів ще не знав такої чудасії. А я пишався: не випадково качка вибрала саме наш балкон. Онде їх скільки в будинку, є і вище, й нижче за нас, а їй захотілося саме тут гніздо мати. Мабуть, тому, що я тут живу. Я ж — не звичайний хлопчик, а справжній друг природи. Знаю, що звірам і птахам треба допомагати, бо вони — наші брати. Так я всім і казав. І всі зі мною погоджувалися.

Каченята ж, мама любить так казати, росли як з води. З води — бо воно й справді так: ми ставили на балконі великий тазок з водою, і вони хлюпалися там скільки хотіли. Отоді вереск здіймався! Ніби ціла птахоферма в нас на балконі. А їх же — тільки дев'ятеро та ще мати їхня.

От уже наші каченята підросли і стали зовсім не схожі на тих, які вилупилися на світ.

— Скоро вони нас покинуть,— сказала мама.— А восени полетять у теплі краї...

— І ніколи на наш балкон не повернуться? — запитав я.— Ніколи-ніколи?

— Мабуть, ні...

— От шкода! — вигукнув я.

— Навіщо ж їм повертатися? Вони ж будуть зовсім дорослі...

А потім наші каченята вирушили в переліт. Їхня мати почала спихати каченят з балкона. І кожне ставало в повітрі на крило.

— Прощайте,— журно сказав я їм.— І не забувайте мене!